

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADANÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

QUADRO DE FORA.

NOCTURNO.

La nit es clara: lo cel plé d' estrelles: la lluna, com sempre, qui sab ab que pensa. Sembla una plata de mató del carrer de 'n Petritxol.

Fanals no n' hi ha cap d' encés, ioh, y d' apagats tampoch! perque com que 's tracta de un poble de fora l' ajuntaments no està per farols. En conseqüència 'ls carrers no estan gaire clars y al caminar s' ha de anar ab molt tiento, perque com en molts pobles tot son pujadas.

Sentada y en una finestra baixa de un carrer de travesia (que encara es més fosch que 'ls altres) hi ha una noya que per unas flors de paper blanch y vermell que porta al cap, dona á coneixre que vá mudada.

De tant en tant s' aixuga la cara, ab un mocador brodat, d' aquells que 's portan á la mà per ensenyarlos.

Espera á algú, no hi ha cap dupte. Pero segons sembla 'l que té que venir no s' hi dona gayre ànsia, perque fá casi un' hora que la nina s' espera cambiant de posició á cada minut. ¡Llàstima de vestit! L' arrugat de la sobrefalda com se li posarà!

Entre la quietut de la nit deixa sentir una música, es la del embalat. Més aprop se'n sent un'altra, es la de la Sala de baix. Las dugas músicas en lloc de distréure-la l' entristeixen més encara; Ell déu ballar y sap que l' espera. ¡Malvinatje la festa major!

Lo rellotje del campanar que casi sempre vá malament perque 'ls escolans l' arreglan, toca las dugas.

Al cap d' un rato se sentan passos, ella estira 'l coll y mira; en los seus ulls s' hi pinta l' esperansa. (Tant li hauria valgut s' hi hagués pintat la fe). Lo soroll de passos, se pert al lluny. Després d' això res; quietut completa.

A l' estrém del carrer se senten véus que cantan; es un coro. La nina té 'l pensament á un' altre puesto: prou sab ella que 'l seu no es dels primers ni dels segons. Procura distréure's seguint la cançó; pero 'l seu cap no està per casons. Més de dos vegadas ha estat per ficarse á dins; però una forsa superior l' ha retinuda á la finestra. ¡Potser li fan mal los peus!...

Lo coro, acabada la cançó, se'n vá poble amunt, perdentse de mica en mica al lluny las véus y 'l soroll de passos y tornant á quedar sola la noya de la finestra que posant los colzes en lo replà, 's tapa la cara y romp lo plor...

¡Pobra noyal! Plora y 'l causant del seu plor està ballant sense ferne cas... ¡També es ben trist que se las prengui tant fortas!

Al últim un mestre 's dirigeix al carrer ahont la noya espera. ¡Es ell! Vá mudat. Porta un bolet molt petit d' alas, americana d' hivern y ensenya uns punys blanxs, ab gemelos de llautó, y una pedra blava, coll

dret ab una corbata feta d' un mocador de pita blanch també, y botas de xarol. Està tan colrat del sol, que sembla que l' hajan rostit. Quan ménos es mestre de casas.

Luego que arriba allí, 's para, se la mira, 's fica las mans á la butxaca y no diu res; jo crech que si hi anava per dirli alló, no hi havia perque ferla esperar tant.

—Me sembla que tant mateix s' hi podia quedar fins que haguessen acabat, li diu ella mitj enfadada; pero alegrante de que hagués arribat. (¡Qué son tontas las donas!) ¡Pels balls que faltan, no havias de quedar malament ab aquella senyora!

—Ja veurás, li diu ell, buscant las paraules, are ella ja es fora y millor havia de quedar ab ella que ab tú, que de tots modos quedo bé.

—Home m' agradas... ¿Has tingut que pensar gayre per dir això? ¡Qué sempre quedas bê ab mí! Pues mira, noy, l' has errada; ab mí ja has acabat; y 's disposa a anarse 'n de la finestra; pero no 's mou del puesto.

Al cap d' un rato veyst que no li deya res, prosigui:

—Y d' ahont es aquella paperera enfarinada que feya tantas posturas ab aquells aires de gran senyora, y lo ménos fá espardenyas?

—Es de San Sadurní.

—Quan ho deya! Y aquell modo de ballar tant escandalós que semblava una *qualsevol*. Si una noya del poble ballés com ella ¡ay! Déu nos ne guard! Tots los joves se li tirarian á sobre, y avuy perque es una forastera que potser encara déu lo traje que porta, tot-hom se la mira! Ja 'us dich jo que 'ls homes tots son uns, y desgraciada la dona que 'n fá cas.

Y aquí 's torna á posar lo mocador als ulls y vinga plorar.

—Bè, dona, no ploris, aquestos días si nosaltres no obsequiessem á las forasteras...

—Y quina falta 'ns fan? Molt bons sou cada festa per ballar ab las del poble, que ni hauríam de mirar vos la cara; perque quan arribi la festa major hi renviu per ballar ab las forasteras. Massa que 'us coneix. Y això que 'm vas prometre 'l vals de socios ahir vespre y he tingut que pintarme 'l.

—No me n' he recordat.

—Menjessis quas de pansas. ¡Ah! Quan he vist que ni 'm miravas m' ha agafat una rabia que t'hauria esgarrapat la cara, y després á la mitj hora bê 't podía dir que t' esperava á la finestral.

—He tingut que arreglar una cosa ab lo cap de colla.

—Mentida, ets poch espavilat per pintármela. Mira noy, ja te'n pots anar per allá ahont has vingut, que jo no faig de segon parts y busca't balladora que jo ja tinch ballador.

—Conque vols renyir? Jo que 'l venia á convidar per demà, per si vols ballar ab mí.

—Ja t' he dit lo qu' era 'l cas.

—Donchs bueno, pleguem lo ram.

Y dihen aixó se 'n aná poch á poquet per mort de las betas que li feyan mal.

Ella al veure que sé 'n anava sense tombarse, volgué cridar; pero la vén se li ofegà á la gargamella y quedà plorant á la finestra.

Lo rellotje del campanar tocà las tres.

Al cap d' un rato tornà ell enrera y veystentla encara á la finestra, li diu com si vingués de l' hort:

—¡Ah! Escolta ¿no m' has dit si tenia compromís pel ball de demà?

—¡Ay! ¡ay! quina pregunta, ja sabs que no.

—Donchs me 'n refio.

—¿No saltis, eh?

—Vols callar prenda?

—Adieu carinyo.

—Adios carmetlo ensucarat.

Y tancant la finestra ella 's fica á dins y ell gira qua dret á casa, deixant contenta á la xicota que somiá que ballava 'l vals de socios ab lo seu ingrato enamorado.

MISTER JHONSON.

TEATRO CATALÀ.

CORONA D' ESPINAS.

Drama en tres actes y en vers de DON JOAQUIM RIERA Y BERTRAN.

Corona d' espinas duplém molt que arribi á ser corona de gloria pèl senyor Riera y Bertran.

No es una idea nova ni molt ménos la que informa l' argument d' aquest drama: una dona enamorada perdidamente de un jove lo qual per la seva part ho está de una germana, de una parenta ó de una amiga; aquest amor sense esperança per un' ànima delicada, amor qu' engendra en qui l' experimenta la idea de retirarse del mon, per no fer infelissos als sers estimats que mítuamente se corresponen, es un tema prodigat en excés, y qu' exigeix, al qui vulga presentarlo de nou, condicions molt excepcionals, així en lo desarollo del argument, com en la pintura dels personatges.

Y en això precisament claudica la Corona d' espinas.

Al argument l' hi falta novedat: l' hi falta charpente com diuhen los francesos, *amazon*, segons los castellans ó *carcanada* 'ns atrevim á dir nosaltres. Curt y senzill, com es, no està estrebat y careix absolutament d' interès.

Aquest defecte no seria tant sensible si no vinigués á agravarlo la ausència de tot vigor, de tot relleu, que fá que les moltes escenes y las contadas situacions de l' obra passin per davant dels ulls del es-

pectador, sense deixarli grabada una imatge en l' esperit, sense permetre que se 'n duga un sol recor del teatre.

Desgraciada de l' obra descolorida que no deixa rastre en la imaginació en la memoria! Débils hauran sigut las impresions que haurà produxit, y no es facil que posi arrels molt fondas.

Si al mènos en la *Corona d' espines* hi hagués caràcters o tipos! Pero ni això.

Comensant per en Fontova, especie de vell-ver, aficionat a xuclar carmetlos y a parlar lo francés malament, al pàs que sempre temeròs de las corrents d' ayre, tipo que no té l' expontànea frescura de lo còmic, ni l' atreviment de la caricatura; passant per lo descolorit Fuentes que 's troba en lo mateix eas; pèl sentimental criat senyor Virgili, que com molts criats del teatro català 's fica massa en las cosas de la familia; pèl senyor Soler representació tot just apuntada del home débil y complascent que tot de un plegat se formalisa; pèl senyor Goula que hauria de fer alguna cosa més que declamar, y acabant per las tres donas, las senyores Parreno y Pallardó y la senyoreta Fontova, que totes tres plegadas no suman un carácter verdader, haurém de confessar que tot corra parellas en aquest drama desgraciat; l' assumpt, l' argument, lo desarrollo y 'ls personatges.

Trasladantlo a la pintura diriam qu' es un boceto si hi vejjessim franquesa en los tochs culminants y ausencia de perfils; pero no succeeix això: los perfils abundan en la versificació, tant que recordém unes bonicas quintillas del acte tercer; lo que falta son los tochs, l' intenció, la seguretat de pals, aquell garbo que 'ns fa admirar la potència creadora de un artista, contemplant la sèva obra á una certa distància. Lo senyor Riera se véu que 's ha esmerat; pero no hi havia per que. Lo conjunt no crida prou l' atenció; no convida á acostars' hi, y aquells perfils no 's veuen, no 's consideran, son un treball perdut.

Y are no s' ofenga l' nostre amich de la franquesa que ab ell gastém. No es la *Corona d' espines* l' única obra que ha dat al teatro, ni probablement serà la darrera, y ja es sabut qu' en l' escena fins los autors més reputats relliscan ó s' entrabancan.

Y hém de dir tota la veritat. May s' havia distingit lo senyor Riera, ni pèl vigor dramàtic, ni per aquell atreviment que lo mateix que 'ls grans triunfos sol engendrar las grans caigudas. Era l' senyor Riera un autor discret y poch amich de jugarse l' tot pèl tot. Las sèvases obras precedents agradan, raras vegadas entusiasman.

Are, davant de la *Corona d' espines*, davant de tanta debilitat de temperament, si fós possible aplicar á las facultats intel·lectuals dels autors dramàtics los remeyos y 'ls sistemes dietètichs que 's prescriuen per reforsar lo cos, dariam un consell al senyor Riera, dihentli:

— Ainterni lo Ferro Bravais ab l' Oli de fetje de bacallá: menji forsa calamars y molta llagosta y á l' istiu vaji á pendre las ayguas de Tona.

Respecte dels actors y tractantse de una obra que 's presta molt poch á lluirse, no bém de ser molt exigents. Lo que sí es necessari, es que procurin una mica d' armonia en lo sistema de dir los versos, ja que mèntris los uns los cantan, com lo senyor Goula, los altres los recitan com lo senyor Soler. Aquest excés d' autonomia produueix molt mal efecte.

Ademés seria de desitjar que quan fassin senyors, fassin senyors de debò, que 's revelessin no sols en lo trajo, sinó en la manera de portarlo y sobre tot en los modals y en la dicció.

Encare que solen dir que de senyor se 'n ha de venir de mena, jo lo que sé es que ab estudi y cuidado, no hi ha dificultat que no 's venci; y sé ademés que d' aquesta assignatura n' ensenyen las companyias italiànas que diversas vegadas han honrat los teatros de Barcelona.

J. R. R.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Velshiaquí que al *Bon Retiro* tot rihent rihent ja han acabat la temporada. La *Jone* ha sigut l' última òpera posada en escena.

La *Caligaris* hi va estar bè, com en totes las obras en que ha pres part. Diumenje va despedir-se del públic.

La *Cescati* es una xicoteta que ja l' hi tinch dit que si no té cap *trenca colls* farà una carrera brillant. En la *Jone* va demostrar sas bonas qualitats dramàticas fentse a aplaudir de debò.

En *Rubys* va estar bè, y 'ls demés no gaire.

Entre la *Jone*, *Fra Diavolo* y *Norma* s' ha passat la setmana.

Are l' teatre está tancat ab motiu de las reformas que s' hi estan fent per transformarlo en teatre de hivern.

Un cop siguin acabadas las obras, tornarà á obrir-se actuant ab poca diferència 'ls mateixos artistas.

Segons dihuen, la primera obra que 's posará en escena será *Semiràmide* prenenhí part las germanas Ravigli.

Veurem.

... *Fernanda*, interpretada per la Marini, es lo non plus ultra del art.

A tants espectadors com hi havia al *Principal* lo dia del estreno y fins crech que als municipals del davant de la porta se 'ls vá tornar la pell, com la de gallina, de entusiasme. En Leigheb, la Pavoni y 'n Bracci ván contribuir al bon conjunt de l' obra.

Adriana Lecouvreur obtingué també un bon exit.

Lo dimars lo benefici de la Marini vá ser un aconteixement teatral de aquells que un ne guarda memoria tota la vida.

No vull entrar en detalls, que ja haurán llegit de sobras en los diaris. Sols faré constar que l' públich de Barcelona vá demostrar degudament á la inspirada artista quan se l' admira en aquesta terra ahont sempre las arts y 'l geni hi troben una acollida, com tal vegada no succeixi en altres punts ahont tenen fama de més civilisats.

Suposo que ja s' haurán enterat de las llistas de la companyia d' òpera semi seria, (mitja figura mitjà rehí) que actuará en aquest teatro desde l' dia 21.

Lo repertori es escullit y si 'ls artistas com ho esperimenten no s' arronsan, no faltarà gent al teatre de Santa Creu.

... A *Novetats* fan cada entrada que esgarrifa. Ja ho crech, ab l' *Alcalde de Zalamea* y *Los hombres de bien* qui es que no hi vá.

Oh y que la companyia es discreta y enraionada! Lo dia que ván fer *Los hombres de bien* de 'n Tamayo, qui sap quantas vegadas van haber de sortir los artistas entre 'ls aplausos del públich!

Are com are s' está ensajant lo drama *El bandido rojo* que es d' aparato. En Carreras ja está pintant las decoracions.

... Lo *Tivoli* vá inaugurar diumenje sa temporada de hivern ab *El campanero de San Pablo* y *La Torre de Londres*. Lo públich content y sembla que la empreseva també.

... Al *Espanyol* s' ha estrenat lo drama *Juana de Arco* que ha merescut l' aplauso del públich que freqüenta aquell teatro.

... Al *Circo Ecuestre* s' ha posat en escena la pantomima *Aladino ó la lámpara muravillosa*. Apesar de que are estém per la llum elèctrica, la lámpara del Circo vá agradar mol.

Dilluns lo benefici del verdader *Antonet* sigue causa de que s' omplis de gom á gom aquell local.

Lo simpàtic clown apenas restablert de una penosa enfermetat, vá fer fins los impossibles per contentar al públich.

... En lo *Teatro Lirich* s' está ensajant la òpera de Meyerbeer *La Stella del Nord*.

Mèntris tant, nos han fet sentir, una *Lucia* molt conforme y un *Trovatore* de bona família.

Lo baritono *Angelini* en la *Lucia* acredita que es un minyó que ab pocas pedras que 's posi al fetje, serà un artistone é guarda che vi lo dico io che me 'n intendo.

Avant i fora.

L' *Aramburu*, [Ay l' *Aramburu*] Y qui pogués tenir la sèva veu! Allò es un xorro continuo. Cada *pinyol* que engega fà esbategar las vidrieras del *Teatre* y això que 'l senyori Arnús las vá se fer revingudetas.

Pero amigo, allí no hi demanéu art ni res; véu tanta com ne vulguin; pero [puput] Es lo mateix que si tinguis una fortuna empleada en barras d' or, y portés relotje de nikel, anell de plom y menjés ab cullera de fusta.

Lo de que á la Sala Beethoven hi fa fret, no ho erekun. L' altre nit jo vaig mirarhi l' termòmetro y marcava 22° Reaumour.

N. N. N.

LO GUERRER Y 'L BURRO.

(FAULA QUE VÁ TFMR L' HONOR DE SER CARBASSEJADA EN LO CERTAMÉN DEL NIU GUERRER D' ENGUANY).

Al morir lo marqués de la Badella,
deixa á son únic fill per tota herència,
l' alhaja del castell, alhaja bella
que del marqués la ciència
l' havia trasformada en maravella.

Era la bella alhaja que deixava,
un burro que á tothom ab goig distreya,
tant esbelt y graciós qu' enveja dava
y tant macís 's veya,
que cap frare á n' el burro 's comparava.

Al véure'l son heréu, l' ira l' hi entra,
tot son valor guerrer se l' hi concentra,
busca per tot la mort segons discurs
y al foradarse l' ventre
com un avis del cel vá bramá 'l burro.

Com si del bram burrénch la melodia
tingués per lo seu cor dolça armonia,

vers al burro, abatut, prest s' atansava,
y l' véu ab alegria
qu' alsant la quà amunt, natura obrava.

Mès ioh sorpresa! en mij de sa amargura,
trobà l' heréu guerrer per sa ventura
que del detrás del burro y sense pena,
sortí una cinquena
dant á sa malaltia un xich de cura.

Cada jorn al matí, ja se sabia,
la moneda ab afany ell recullia
contemplantla ab la vista plaherosa,
y ab ànima joyosa
lo burro del seu pare beneftia.

Això durá molt temps y com tot cansa,
per véure si més or lo guerrer alcansa
l' hi vingué certa idea malesturga,
y abusant de confiansa,
á n' el burro doná una forta purga.

Ja ho crech; de bon matí fetas com trenas
mitj' hora vá durá sortint cinquenes
dringant qu' era un content, movent facessia,
y per surtí de penas
com veaya aquell mar d' or, vinga magnessia.

Llavors ja no s' cuidá de res de casa,
ja deixá arraconats casco y espassa
y sigué un vil cobart; y com gastava
sense donarse brasa
donant xalapa al burro en or nadava.

Mès lo burro ab la purga cada dia,
com un mestre d' estudi s' aflaquia,
y el guerrer per això, purgas y foras,
y derrotxá á tot' hora,
fins qu' un jorn al matí 'l burro 's moria.

Véure lo burro mort y caure en basca
vá sè dí Amen Jesús; fou la borsasca
qu' ell poch pensava que vingués tant promp'e
y menys no s' feya 'l compte
que finit l' animal, morta sa tascia.

Encar confia en Dèu y á n' ell invoca,
y agafant son punyal sens obrí 'l pico,
lo ventre ha obert del burro, mès sols toca
la figura d' un mico
enseignant al guerrer un pam de boca.

Y tronat y abatut, sense carrera
per no ser a lo men's guerrer de oera,
d' allavors en lo mon fèu poca estada
puig qu' una matinada
se 'l vá trobá penjat d' una figuera.

¿Entenéu eixa faula? Jo discurro
qu' això es una vritat més gran qu' un temple
donchs del guerrer y 'l burro
per lo tant, ja ho sabéu, prenèu exemple.

14 de Octubre de 1882.

R. XINGA.

ESQUELLOTS.

No som politichs; pero això no quita que recomanem de la manera més eficàs, á tots los que no estigam compresos en las llistas electorals, tenint dret per figurarhi, que acudin á solicitar la sèva inclusió.

No olvidin que la *Lliga de la morulitat electoral* reparteix sollicituds demandant l' inclusió en los punts anunciatos en los periòdichs.

Al mateix temps tots los que conejan algun difunt o algun nom imaginari dels que figuraren en las llistas, poden passarne nota á la *Lliga*.—Gegants, 4, primer pis, que aquesta 's cuidarà de demanar la sèva exclusió.

Un que voldria sortir diputat provincial per art de bruixaria, deya:
—Pero ¿quina necessitat tenen de demanar inclusions y exclusions?

—Ja veurà, exercim un dret.

—Donchs vegin, lo qu' es á mi, m' estan sentit un tort.

/ Los neos sempre troban excusas per moure xibarris religiosos.

La setmana passada seyan aguantar la capa á Sant Francesch; aquesta setmana la fàn aguantar á Santa Teresa.

A la salut de Santa Teresa se 'n ván á Montserrat ab la botija sola l' aixella.

A la salut de Santa Teresa, 's permeten nombrarla filla adoptiva de Catalunya, com si fos una cantinera de 'n Saballs que hagués fet alguna hassanya.

Fins he vist un article que deya:

«Viva Jesús y su Teresa.»

Y parlava d' amors y de certas coses, que francament, al veure que las gallas de la meva filla 's tornaven rojas, vaig tenir de tréureli l' diari de las mans.

Si continúan per aquest camí, los periòdichs religio-

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

sos haurán de llegir-se ab ulleras blavas y cotó fluix á las orellas.

Tinch un encárech per vostés.

Lo director del mèu estimat colega, la popular *Campana de Gracia*, proposantse com se proposa publicar l' *Almanach* pel pròxim any de 1883, invita á tots los escriptors que vulgan figurarhi, suplicantlos se serveixin enviarli alguna coseta en prosa ó en vers, ja siga política, ja literaria, aixó si, mentres tinga bona sombra.

Ademès me diu, que 'ls dona de temps fins al dia 10 del pròxim mes de Novembre.

A casa de la ciutat davant de la Comissió del Cens:

—Venia á reclamar lo vot per un rellogat que tinch á casa.

—¿Ha servit á l' exèrcit?

—Que jo sàpiga, no senyor.

—¿Sab llegir y escriure?

—Que jo sàpiga, no senyor.

—¿Y es major d' edat?

—Ja ho crech, fins es avi y tot. ¡No 'n té pochs de fils y de nets que corren pels carrers de Barcelona!

—D' aixó no 'n tenim prou, si no sab llegir ni es llicenciat. Es menester que pagui contribució.

—Per aixó mateix be vingut: perque la paga.

—¿Porta 'l recibo?

—Si seuyor, tingui, si es servit.

—L' empleat llegint:

«He recibido la cantidad de dos duros por un perro de casta mastín, llamado *Municipal*, propiedad de D. N. N. etc., etc.

—Ja veurà, com á gos no pot pas inscriure 's; are com à municipal veurém: *la comision resloverá*.

Un telégrama de Madrid:

«Ayer se hundió la plaza de toretes del barrio de la Guendelera, resultando varios heridos.»

Jo ja ho veig, tractantse de toros fins las plassas s' entussiasman.

La plassa devia dir:

—¿No esteu fent barbaritats homes y bestias? Donchs jo també 'n faré una.

Se diu que 'l nostre estimadíssim prelat D. Joseph Maria serà nombrat Arquebisbe de *Seriya*.

¡Olé! ¡Chipél! ¡Cachipél!

Vaja: si arriba a realisar aquest nombrament, jo que sempre hi sigut admirador de la sandunga, vinga de ahont vinga, obriré una suscripció per fer un regalo á D. Joseph Maria.

Y un regalo apropiat: per exemple: una sotana de seda ab farbalans.

Lo que feya Santa Teresa quan era xica, segons *El Correo Catalan*:

«El que hubiera conocido á aquella alegre y graciosa muchacha, que rodeada de sus numerosos hermanos y amigos les entretenia con sus dudosas pláticas y hasta se esmeraba por atraerse los obsequios de todos, etc., etc.»

Y vivá Jesús y su Teresal

Aquests carlins sempre pensan ab lo mateix.

¡Cánfora, un xiuet de cánfora!

A Gracia s' ha constituit una Societat econòmica de Amichs del país nombrant president al diputat senyor Romero.

Lo Sr. Romero es andalús.

¡Viva la gracia!

A Igualada s' han donat de baixa tots los advocats mènors un.

Es l' única manera de que s' acabin los plets, per que un advocat sol gab qui 's barallarà?

A no ser que 's barallí ab ell mateix.

Fenayrou, l' apotecari de París que matà á l' amant de la seva dona, condemnat á mort pel tribunal de Versalles, acaba de serho are á cadena perpètua pel tribunal de París.

La causa tingué de tornarse á veire, perque á un testimoni, á un tal Grousteau, amant que havia sigut també de la seva dona, no se l' hi dirigiren preguntas, limitantse á llegirli la sèva declaració escrita. Aquesta falta de procediment donà lloch á que s' anulles la primera vista.

Diu lo *Figaro de Paris*:

—No pot queixarse Fenayrou dels amants de la sèva dona. Lo primer l' hi havia fet perdre 'l cap, y 'l segon l' hi salva.

Si anessin sortint amants y anessin venint vistas novas, en Fenayrou no aniria á presiri: molt al revés: tal vegada acabarian per otorgarli un premi de la virtut.

D' algun temps ensá ha arribat molt blat á Barcelona y á pesar de tot, lo preu del pa no baixa.

Una reflexió que sembla un contra-sentit:

—Quan lo pa està alt, deya un pobre infelis, als quints pisos de las casas es al últim puesto ahont arriba.

Una mare de familia havia dut al seu fill de dotze anys d' edat á un d' aquests Santuaris ahont hi ha una Verge de las que fàn miracles.

La pobre criatura era baldada.

Se pregá per ell, se féu una novena y res. Lo capellá l' hi ficà ayqua beneita al nàs y á las orellas y sempre res.

La pobre mare ab lo cor plé d' angunia exclamava:

—Y 'l fill del mèu cor no 's cura.

—Beneheixi á Déu: respongué 'l capellá.

—¿Y per qué si no 's cura?

—Ja veura: aquí no vé ningú que no 's curi desseguida: aixó es lo regular y per lo tant, que 'l seu fill s' haja quedat de la mateixa manera, es un verdader miracle.

—Lo qu' es la societat!

—Soch un home honrat, deya un jove: no hi tingut may d' avergonyirme, he prestat favors á la família de D. Pancho, aquell bolsista rich, y á pesar de tot los días que tenen reunio á casa séva no 'm volem rebre.

—Ay infelis! l' hi responia un company. Y qué poch coneixes al mon! Mira, en certas casas es rebut tohom encare que tinga la conciencia bruta, mentres porti la camisa neta.

Lo marit de una dona qu' está embrassada,aprofita l' ocasió de veure á un metje amich seu, per preguntarli:

—Oy, que vénis bë: mira á la méva Tuyetas se l' hi inflan los péus ¿qué tinch de ferli?

—Oh, aixó ray: fesli fer unas sabatas de simolsa bén amplas.

QUÈNTOS.

En un magatzém de música.

Hi entra una senyora y diu:

—Voldria veure pessas per piano, de las mès modernas; pero fàcils...

Lo dependent després de regirar molt:

—Aquí 'n té una de molta novedat. No obstant, are me 'n adono: hi ha cinc bemols á la clau.

—No hi sà res: jo tinch una costum: sempre que hi ha mès de dos bemols, los raspo ab lo corta-plumas.

Diálech recullit en un Circol literari:

—¿Sabéu lo critich Elías?

—¿Qué?

—S' está morint.

—Cóm es possible! Ahir lo vaig veure.

—S' está morint, no hi ha mès.

—¿Y qué ha sigut? ¿Un suicidi ó bë un assassinat?

—Ni l' una cosa ni l' altra. Diuhen que inadvertidament vā sicarse la ploma á la boca, y 'l pobre s' ha envenenat.

Venint de un dinar de artistas y literats. Un senyor rich pero molt burro, preguntá:

—¿Qué tal ha anat aixó?

—Admirablement. Un bon menu y una conversa xispejant y agradable. Als postres hi ha hagut un epígrama delicios.

—¿Si? Déu ser bò aixó dels epigrams. Demà mateix diré al mèu cuynier que per postras me 'n trega.

—Tanca la porta.

—Home, que no véus que 'ns ofeguem.

—Tanca la porta: no estich per corrents d' aire.

—Si no 'n fà d' aire.

—Y bë, bastan las corrents.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Ab lo dos invers de quotas

pesca 'l Tot ralets y teca

«mentras la dos-dos no 's seca,

xuclém, diu, qu' encar hi ha gotas.»

Y 'l dos-tres pobre país!

và de pagos tant cargat

y ab dos fortia despiadat

l' apreta 'l Tot y ell sumís.

Ja las hu-dos en plural,

no poden pas aguantarlo:
tres-hu per tot.... vā á aixafarlo
carga tant descomunal.

Dirli /tres/ no cal pensarhi

y això mala si ha de fer:

dos-tres carga, é l' traginer

¿quín d' ells hi haurá de petar-hi?

EN QUATRE-HORAS.

II.

De primera 'n tenim dos
que serveixen per dos-hu
y si hém tingut una-dugas

molts lo tot no han conegut.

ARAGONES CATALÀ.

MUDANSA.

Te diré per comensá

qu' es amo qui tot ab a.

M' agrada de la Merce

de mirar sa tot ab e.

Dins la terra pots seguir

lo total posat ab i.

Vanimal veurás que só

si per cas m' escrius ab o.

UN TAPÉ Y F. DE T.

TRENCA-CLOSCAS.

LA GRAN VA DI JAU!

Formar ab las lletras que componen esta frase 'l nom de un periódich de Madrid.

F. D. S.

CREU DE PARAULAS.

Horisontalment un verb: verticalment diversió mari-tima.

Suprimits los quatre pichs extrems, horisontal: una ordre de frares; vertical: una pedra preciosa —Suprimits altres quatre pichs extrems, horisontal: un peix; vertical: un animal.

UN PITEU.

CONVERSA.

—¿Quina hora es Sr. Pi?

—Era la una quan hi sortit de casa.

—¿Y ahont vā tant determinat?

—Allà ahont tots dos hem dit.

SIR BYRON.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: una consonant. —Segona: nom d' home. —Tercera: una cosa desagradable que un refran las combat á punyaladas. —Quarta: nom d' home. —Quinta: una consonant.

INTRUSA EN L' ART POÉTICH.

GEROGLÍFICH.

MISA

K

fé

DDDDDD

VT

LLA

E. S. NOV MACO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—*Pas-se-ja.*

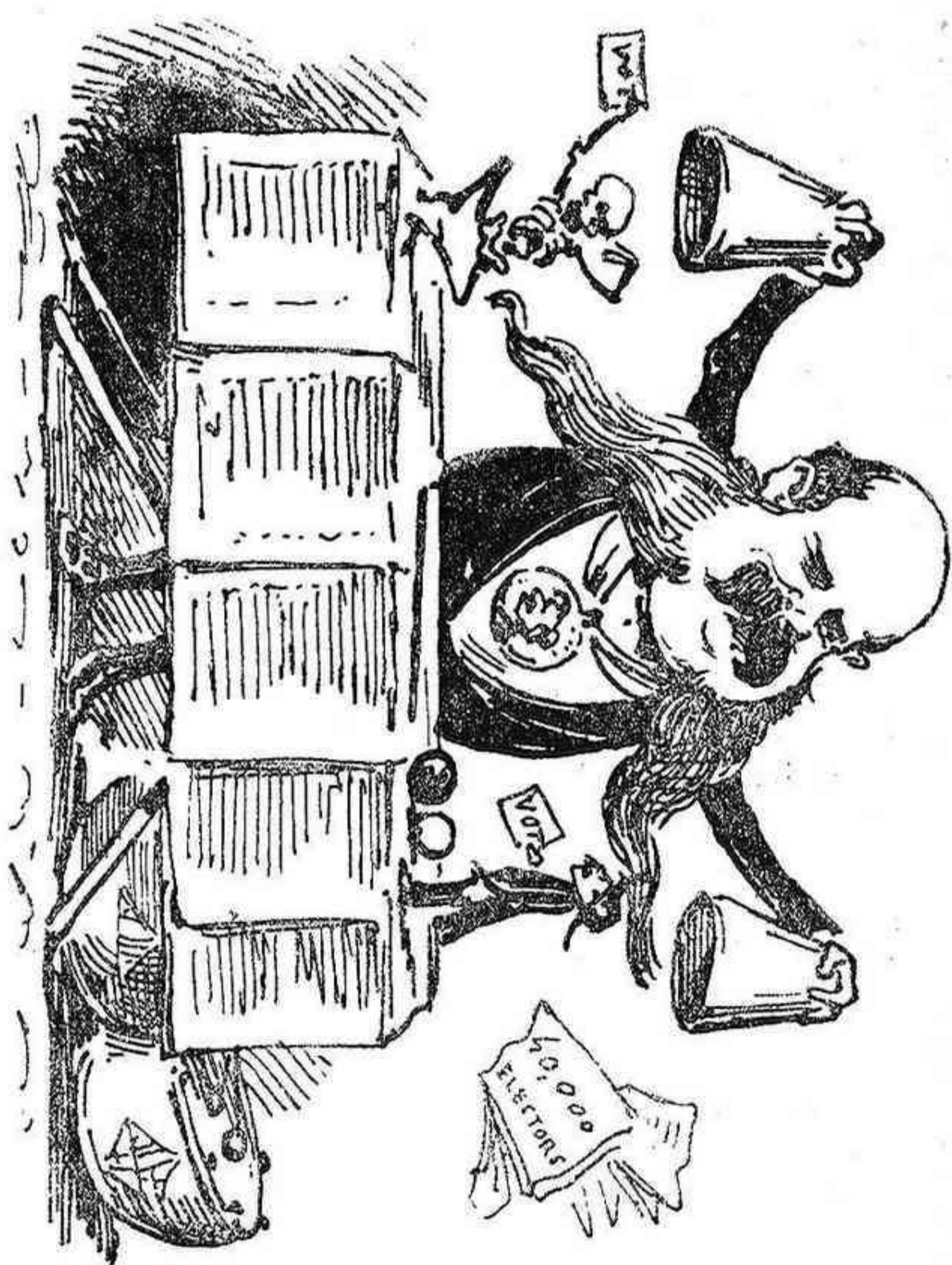
2. ID. 2.—*Vi-cens.*

3. MUDANSA.—*Paga-Pega-Piga*

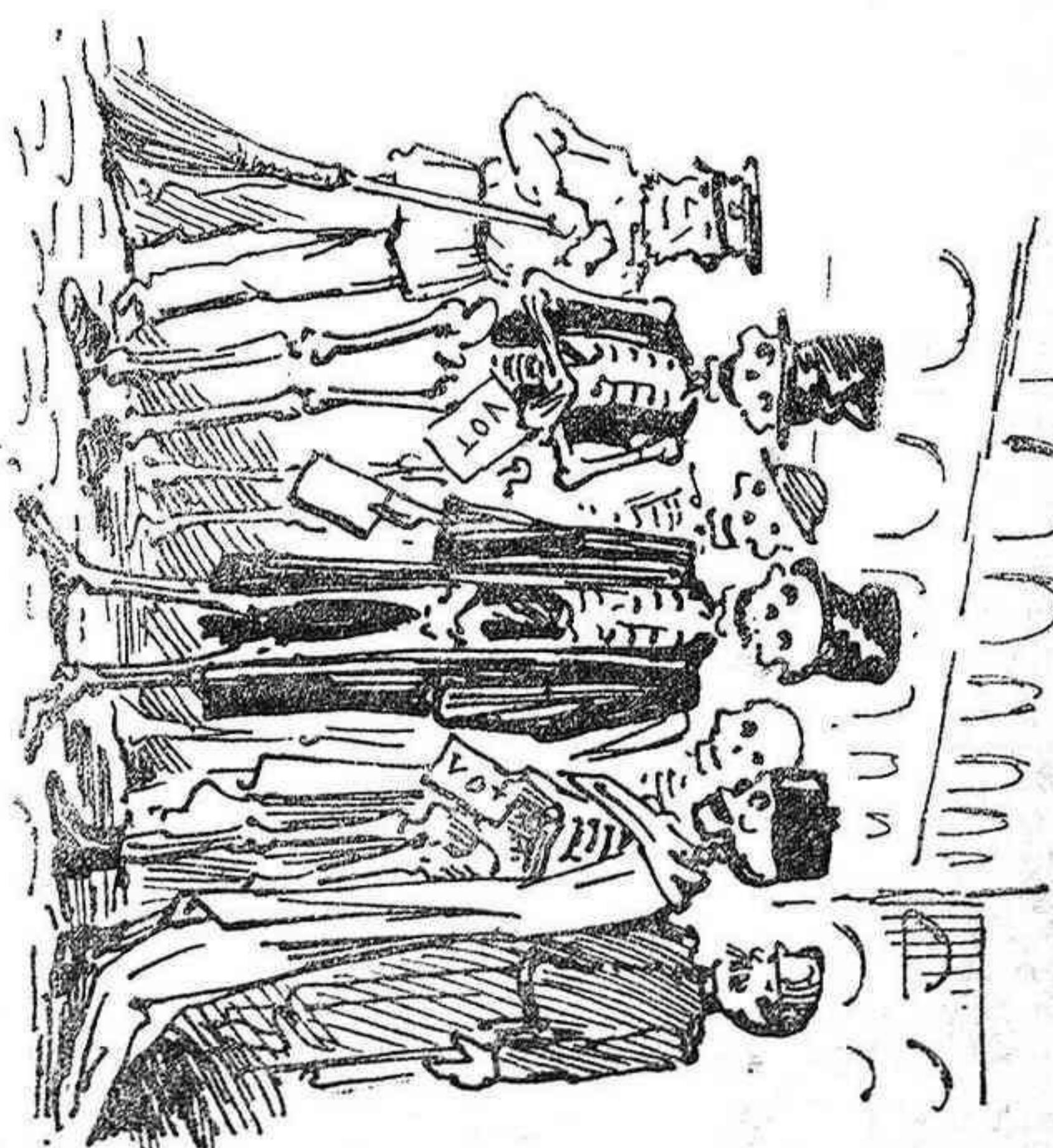
SANFAINA.

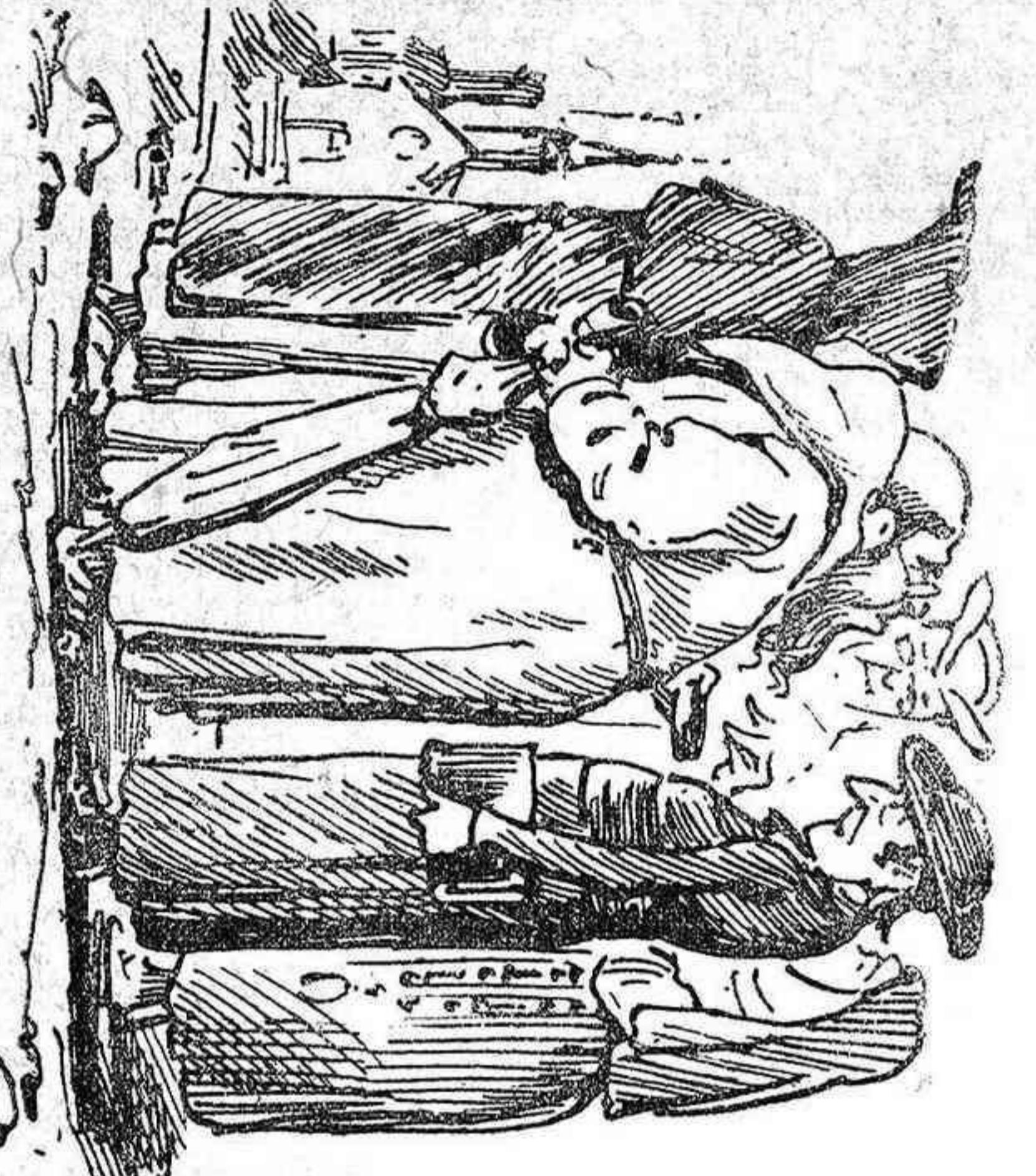
Los barcelonins segons lo cens electoral.

Aquests dies D. Fructuós Canonge ha donat funció.

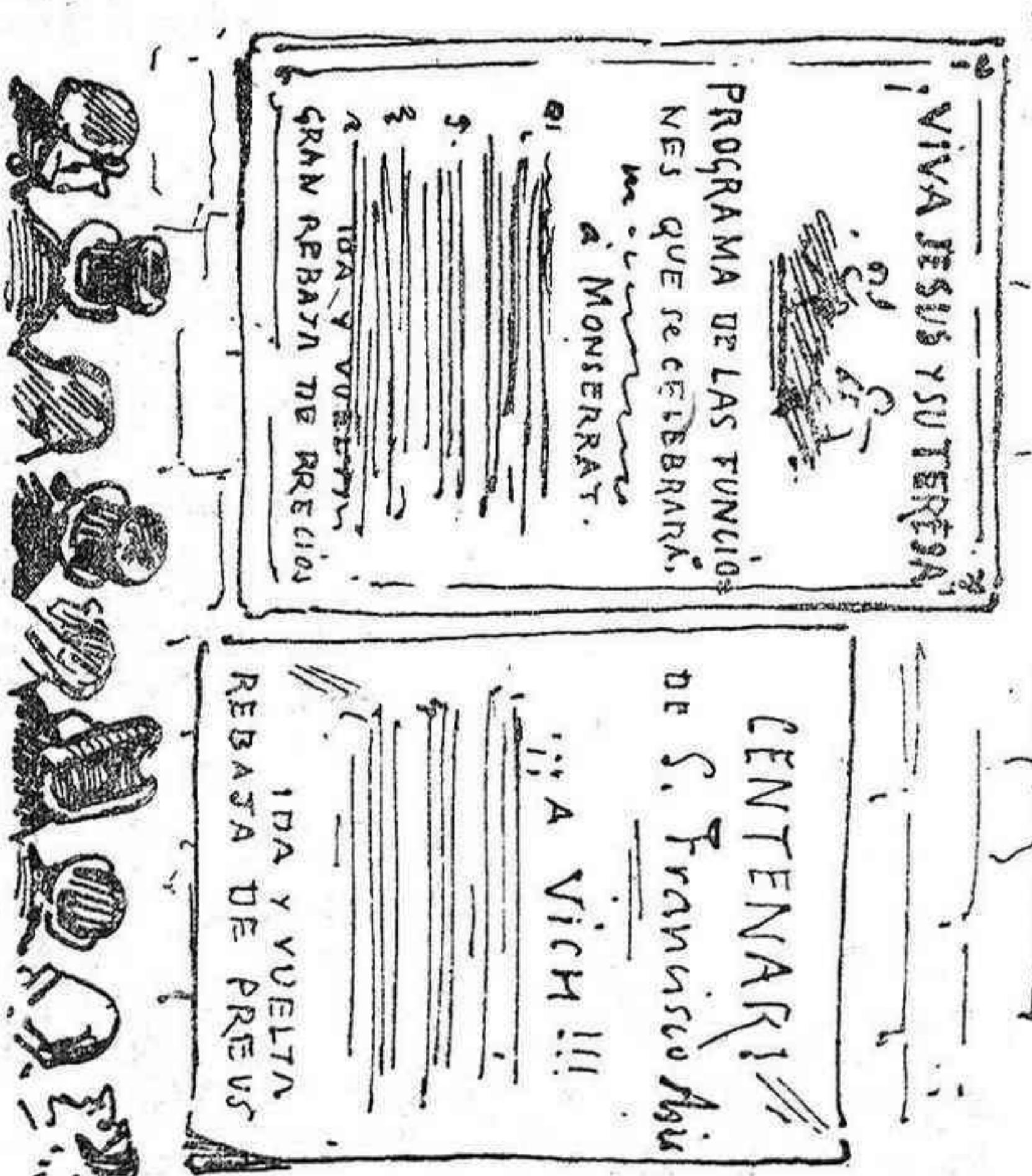
Electors indispensables.

Los que trunfan.

Los que 's diverteixen y fán divertir als altres.

Funcions extraordinàries á benefici de cert públich.